

KREDARICA

BILTEN DRUŠTVA SLOVENCEV V NOVEM SADU

ISSN 1821-1070

Letnik XXI. št. 81-82 E-mail: pisarna@kredarica.org Novi Sad, januar-junij 2021

30 LET OSAMOSVOJITVE REPUBLIKE SLOVENIJE

20 LET BILTENA DS KREDARICA

PRILOGA: LITERARNI NATEČAJ

TRAJANJE ZA PONOS

Letos je bil na prvi pomladni dan 21. marec 2021 in na Mednarodni dan poezije tudi naš jubilej: 20. obletnica Biltena Kredarica, ki ga izdaja Društvo Slovencev Kredarica v Novem Sadu, prvega glasila v slovenskem jeziku v Srbiji.

V preteklih dvajsetih letih je na straneh našega časopisa ostalo zaznamovano tisto, kar je v tem obdobju v celoti zaznamovalo delovanje društva: posameznikov - članov, različnih manifestacij ter aktivnosti.

Pa pojdemo po vrsti. Besedo ima prva urednica Zlata Radisavljević.

Naš jubilej – 20 let Biltena in 80 tiskanih številčk je čas za ponos, čestitke in zahvalo vsem, ki so sodelovali v pisanju, likovnem oblikovanju, tehničnem urejanju in tiskanju našega časopisa. Najprej se spomnimo začetkov.

Naše Društvo Slovencev Kredarica je ustanovljeno februarja leta 1997, štiri leta kasneje, marca 2001 pa je izšla prva številka Biltena Kredarica. Takrat je bil to prvi in edini časopis v slovenščini na teh prostorih in širše.

Pobudo za Bilten sta z veseljem sprejela tedanji predsednik Društva Franc Cevc in tajnik Albert Kužner.

Ustanovili smo uredniški odbor v sestavi: Zlatica Radisavljević – urednica, Marija Lovrić, Rajko Marić, Angela Arandjelović in Albert Kužner – člani. Delali smo ob skromnih zmožnostih, ampak z velikim vnemo, oziroma entuziazmom.

Društvo Slovencev Kredarica Novi Sad v letu 2021 praznuje 20. obletnico časopisa Bilten Kredarica, ki izhaja v slovenskem jeziku. Prva številka Biltena Kredarica je izšla 21. marca 2001. To je bil prvi časopis, ki je začel izhajati v slovenskem jeziku v Novem Sadu, prav tako tudi prvi v Vojvodini in v Srbiji. Bilten Kredarica je 19. novembra 2002 vpisan v Register sredstev informiranja, CIP – Katalogizacija v publikaciji Knjižnice Matice srbske v Novem Sadu in se nahaja v Narodni univerzitetni knjižnici NUK v Ljubljani v Republiki Sloveniji, v Mestni knjižnici Novi Sad, v arhivu Pokrajinskega sekretariata APV za izobraževanje, predpise, upravo in nacionalne manjšine – nacionalne skupnosti ter v arhivu Društva Slovencev Kredarica v Novem Sadu. Prva urednica Biltena Kredarica je bila Zlatica Radisavljević.

Bilten Kredarica ureja Uredniški odbor:

Marija Lovrić – urednica, Elza Ajduković, Jasmina Veselinov, Nina Stanimirov Veriš, Nevena Belić – članice, Đorđe Veselinov – tehnični urednik, Aleksandar Jovanović – priprava za tisk.

Bilten Kredarica ima stalne rubrike: *Obisk delegacij, Organizirali smo, Predstavljamo naše člane, Dopolnilni pouk slovenskega jezika, Predstavili smo se.*

Bilten Kredarica ima občasne rubrike: *Udeležili smo se, Akademске novice, Diplomanti iz DS Kredarica, Naši člani poročajo* in priloga *Literarni natečaj.*

V rubriki *Dopolnilni pouk* sodelujejo učenci pod mentorstvom učiteljice dopolnilnega pouka slovenskega jezika Rut Zlobec. V Biltenu so tudi prispevki ostalih članov društva.

V člankih Biltena Kredarica so opisani dogodki, ki zaznamujejo delovanje društva, kot so prireditve, jubileji, intervjuji s člani društva, obiski, gostovanja, novice, obvestila, dosežki, pohvale, nagrade, itd. Izhajanje Biltena Kredarica omogoča: Urad Vlade Republike za Slovence v zamejstvu in po svetu, Pokrajinski sekretariat Avtonomne pokrajine Vojvodine za izobraževanje predpise, upravo in nacionalne manjšine – nacionalne skupnosti.

Izdajanje Biltena Kredarica omogoča: Društvo Slovencev Kredarica Novi Sad. Društvo Slovencev Kredarica z Biltenom Kredarica in z ostalimi svojimi publikacijami v slovenskem jeziku vsako leto sodeluje na sejnih knjig v Novem Sadu in Beogradu na stojnici Pokrajinskega sekretariata za izobraževanje, predpise, upravo in nacionalne manjšine – nacionalne skupnosti in Pokrajinskega sekretariata za kulturo, javno obveščanje ter odnose z verskimi skupnostmi Izvršnega sveta Avtonomne pokrajine Vojvodine.

Zahvala vsem, ki omogočajo izhajanje Biltena Kredarica, zahvala Uredniškemu odboru Biltena Kredarica ter vsem, ki pišejo prispevke in zahvala zvestim bralcem.

Ko smo ustanovili časopis, je bila naša želja obveščati člane o programu in delu Društva, se med seboj bolje spoznati, prav tako pa smo želeli, da nas spozna okolje v katerem živimo, delamo in kjer je večji del nas tudi rojen, ampak s poudarkom na negovanje slovenskega jezika in kulture skozi pisano besedo.

Na začetku je bilo veliko težav, ker večina ni znala in ni govorila slovensko. Vsi smo se trudili in s pomočjo učiteljic Silve Stakić, Dese Poslon in Angele Arandjelović, ki so organizirale pouk slovenskega jezika za vse interesente, premostili težave s pisano besedo. Vedeli pa smo, da lahko skozi naš časopis naredimo veliko, da bi se na ta način lahko še bolj negoval naš materni jezik, kultura in identiteta Slovencev, ki živijo in delajo na teh prostorih.

Zelo smo bili ponosni na stalne rubrike v časopisu, predvsem na predstavljanje naših ustanoviteljev in najaktivnejših članov. Potem so izhajali redni kulturni prispevki o slovenskih pisateljih; s kratkim življenjepisom ter z deli njihove ustvarjalnosti. V časopisu so tudi redne rubrike o načrtu dela in finančnem načrtu Društva, tudi letna poročila o delu in aktivnosti. Objavljamo prispevke učencev, ki obiskujejo naš dopolnilni pouk slovenskega jezika in se udeležujejo poletnih šol slovenskega jezika, ki ga v Sloveniji organizirata Ministrstvo za izobraževanje in Zavod za šolstvo Republike Slovenije. Veliko prostora v Biltenu sta imela in imata naš Mešani pevski zbor in Moški kvartet, ki se je razvil v Moško pevsko skupino. Naši bralci in bralke so radi brali zapise o šegah in navadah Slovencev, reportaže

naših članov s potovanj po Sloveniji, potem rubriko Zdravnik vam svetuje, kjer so naši člani zdravniki na poljuden način pisali o zdravstvenih težavah, ki največ zanimajo naše člane. Zanimiva je bila tudi rubrika o receptih slovenske kuhinje.

Bilten je 10 let izhajal kvartalno, štiri številke na leto, potem pa je preoblikovan tako, da izhaja dvakrat na leto, dvoštevilčno. Do leta 2007 je bila urednica Zlatica Radisavljević, od 2008 do 2014 je bila vršilka dolžnosti urednice Silva Martinec, a od leta 2015 do danes je urednica Marija Lovrić.

Moram tukaj poudariti, da je Marija Lovrić edina članica prvega uredniškega odbora, ki 20 let dela za Bilten! Marija, veliko hvala za tvoj prispevek! Velika zahvala tudi Elzi Ajduković, ki je tudi od začetka izhajanja Biltena vedno sodelovala v pisanju in prevajanju. Velika zahvala tudi vsem članom, ki so sodelovali v pisanju, prevajanju, likovnem oblikovanju, tehničnem urejanju in tiskanju časopisa. Danes ima naš Bilten malce drugačen koncept, s svojim videzom in vsebino predstavlja resno revijo!

Moja želja v prihodnosti je, da bi se v naslednjem obdobju v Biltenu lotili dela tudi mlajši člani našega društva, da bi bilo več avtorjev. Vabilo za sodelovanje je vedno odprto.

Na koncu dovolite, da še enkrat poudarim, da je 20 let izhajanja Biltena Kredarica ponos za naše Društvo Slovencev Kredarica in za vse nas.

Zlatica Radisavljević
(nadaljuje se)

VELIKONOČNE VOŠČILNICE

Kljub pandemiji Korona virusa in zdravstvenim ter drugim okoliščinam, ki so nastale v naših življenjih, navadah in običajih, vztrajni in prilagodljivi ne obupajo. Oni so tudi pogumni, saj čakajo pred poštnimi okenci, pošiljajo nam voščilnice.

Z izbranimi, včasih pa z enostavnimi in neposrednimi besedami, nam prihajajo želje in sporočila z raznih strani.

Že na ovojnicah pečati sporočajo: Skupaj proti koroni! Sebe samega in druge varovati! Notri pa prelepe čudovite velikonočne čestitke s prav

tako lepimi željami. Z elektronskimi sporočili se javljajo slovenska društva, slovenske institucije iz domovine in Srbije.

Bistvo velikonočnih čestitk je danes ohraniti ne le običaje, temveč tudi tesne stike z dragimi

osebami ter jim reči, koliko pomembni so nam, koliko upamo v srečna prihodnja srečanja.

V tem imenu vsem našim članom in bralcem Biltena Kredarica želimo veliko zdravja in vesele velikonočne praznike!

Urednica Marija Lovrić

ČESTITKA OB 30. OBLETNICI SAMOSTOJNE SLOVENIJE

Dragi rojaki doma, v zamejstvu in po svetu, dragi Slovenci!

V teh dneh se iz vsega srca veselimo trideset let samostojne in neodvisne države Slovenije! Sen mnogih rodov našega naroda je zorel in dozorel v najzlahtnejši sad – slovensko državo! Takole je že pred več kot sto leti vzneseno vzkliknil meni tako ljub goriški slavček, Simon Gregorčič.

*Oj zala mati — domovina!
Ti krasna si krasnejše ni,
kar jih obseva zarja dneva;
krepostna si, krasnejše ni,
a krona venča te kraljeva.*

Velika zasluga za to, da se danes lahko veselimo svoje države, gre tudi vam, dragi rojaki, ki živite zunaj Slovenije. Ko je bila misel o samostojni in demokratični Sloveniji nekaj nemogočega, ste vi o njej sanjali, hrepeneli ter o njej razmišljali. Hvala, ker ste bili v tem vztrajni in neomajni. Hvala vam za ves vaš trud k

priznanju in mednarodni uveljavitvi mlade slovenske države! Skupaj, povezani v eno veliko slovensko družino, razpršeno sicer po vsem svetu, smo dokazali, da zmoremo premikati meje mogočega.

Dragi rojaki,
naj bo danes res dan veselja! Trideset let naše države Slovenije praznujmo z enakim veseljem in navdušenjem kot se veselimo svojega rojstnega dne! Lepo praznovanje vsem, naši Sloveniji pa še na mnoga, mnoga desetletja!

*dr. Helena Jaklitsch,
ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu*

OBISK DELEGACIJ

VELEPOS LANIK REPUBLIKE SLOVENIJE V BEOGRADU OBISKAL DS KREDARICA

V četrtek 11. februarja 2021 je Društvo Slovencev Kredarica obiskal Damjan Bergant – veleposlanik Republike Slovenije. V delegaciji sta bila tudi Roman Weixler – minister svetovalec v veleposlaništvu in častni konzul Republike Slovenije za Vojvodino – Rajko Marić.

Delegacijo je sprejel predsednik Društva Slovencev Kredarica – Djordje Veselinov s člani društva. Po-

govor je tek el o aktualnih razmerah in sodelovanju v prihodnosti.

Veleposlanik je pohvalil delo društva, predsednik društva pa je govoril o aktivnostih društva in se zahvalil za vsestransko podporo pri delovanju vsem institucijam v Sloveniji in Srbiji, s katerimi društvo od ustanovitve 1997 uspešno sodeluje.

Na srečanju je bila tudi učiteljica dopolnilnega pouka slovenskega jezika Rut Zlobec, ki je govorila o pomenu učenja slovenskega jezika pri Slovencih izven domovine in skupnih projektih sodelovanja z učitelji, ki poučujejo srbski jezik za otroke srbskega porekla v Sloveniji.

Sestanek se je zaključil v sproščnem pogovoru. Društvu Slovencev Kredarica obiski visokih predstavnikov Slovenije pomenijo veliko pohvalo za dosedanje delo in vzpodbudo za delovanje v prihodnosti.

*Besedilo: Elza Ajduković
Foto: Dorđe Veselinov*

OBISK ŽUPANA OBČINE LENDA VA

V petek 28. maja 2021 je predsednik Društva Slovencev Kredarica Đorđe Veselinov s člani društva sprejel delegacijo iz Slovenije iz Lendave, ki jo je vodil župan Lendave Janez Magyar. Na sprejemu so bili tudi predstavniki Kulturno-turističnega društva Novi Sad – Lendava na čelu s predsednico Zlatko Frajzman, Novosadčanko in sedaj Lendavčanko, ki spleta vezi skozi kulturo in turizem med obema mestoma.

Pogovor je tekel o sodelovanju mest, kjer se je župan Janez Magyar 27. maja, sestal z županom Novega Sada, Milošem Vučevićem v mestni hiši Novega Sada. Kot je povedal lendavski župan je bilo to prvo srečanje županov lendavske in novosadske občine, na katerem so se med ostalim pogovarjali o turističnih potencialih obeh občin.

Novosadski župan Vučević je izpostavil odlično sodelovanje med Novim Sadom in Ljubljano ter Mariborom, mestu, ki je Novemu Sadu ob kandidaturi za Evropsko prestolnico kulture namenilo veliko podporo. Izpostavil je tudi, da Društvo Slovencev Kredarica, ki v Novem Sadu deluje že dve desetletji, s svojimi aktivnostmi zelo prispeva k multikulturalizmu, po katerem se mesto tudi odlikuje.

Janez Magyar je tudi dejal, da upa na prihodnje uspešno in dolgoročno sodelovanje med občinama. Poudaril je, da v občini Lendavi živi skoraj polovica prebivalstva madžarske narodne manjšine v Sloveniji. Lendavski župan je tudi pozdravil aktivnosti ob tradicionalnem Dnevu slovenske kulture, ki ga vsako leto organizira Društvo Slovencev Kredarica v Novem Sadu s podporo Mestne občine Novi Sad.

Predsednik Društva Slovencev Kredarica Đorđe Veselinov je poudaril, da je na Dnevih slovenske kulture v Novem Sadu leta 2015 sodelovala tudi Občina Lendava, saj je podprla gostovanje Mešanega pevskega zbora Vita iz Lendave na Dnevih slovenske kulture v Novem Sadu. Še pred tem leta 2013 pa je Mešani pevski zbor Društva Slovencev Kredarica iz Novega Sada nastopil v Lendavi na povabilo Mešanega pevskega zbora Vita iz Lendave v okviru manifestacije Lendavska trgatev.

Srečanje se je zaključilo z obojestransko željo, da se sodelovanje nadaljuje tudi v prihodnje.

Besedilo: *Elza Ajduković*
Foto: *Đorđe Veselinov*

VPIS V POSEBNI IMENIK SLOVENSKE NARODNE MANJŠINE V SRBIJI

Zakon o nacionalnih svetih narodnih manjšin v Republiki Srbiji iz leta 2009 omogoča vpis v Posebni volilni imenik slovenske narodne manjšine v Srbiji. Obrazec za vpis lahko prevzamete na zah-tev_pbs_upis_slovenacki.

Na podlagi Zakona o varovanju osebnih podatkov, ki velja od 1. 1. 2009, lahko izpolnjen obrazec za vpis v posebni volilni imenik osebno dostavite pristojni občinski upravi, kjer imate prijavljeno prebivališče – ob predložitvi osebne izkaznice ali pa ga skupaj s fotokopijo osebne izkaznice pošlje-

te priporočeno na naslov vaše pristojne občinske uprave. Pristojna občinska uprava bo na vaš naslov v 15 dneh poslala Odločbo o vpisu v posebni volilni imenik.

Vpis v posebni volilni imenik je oproščen plačila administrativnih stroškov. Z vpisom v posebni volilni imenik se ne izgubijo druge volilne pravice. Z Odločbo o vpisu v posebni volilni imenik slovenske narodne manjšine se pridobi pravica do udeležbe na neposrednih volitvah Slovenskega nacionalnega sveta.

OBISK MINISTRICE URADA

V sredo 2. junija 2021 je bila ministrica Urada Vlade Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Helena Jaklitsch s sodelavci na dvodnevem delovnem obisku v Beogradu. Ob tej priložnosti je v prostorih Nacionalnega sveta slovenske narodne manjšine v Srbiji v Beogradu potekal sestanek s predstavniki slovenskih društev v Srbiji. V svojem nagovoru je ministrica dr. Helena Jaklitsch povedala, da je ta obisk pomemben in jo veseli, da je končno prišla v Srbijo spoznat predstavnike slovenskih društev in Nacionalnega sveta slovenske narodne manjšine v Srbiji ter njihove dejavnosti, saj so zaradi koronavirusa potovanja že nekaj časa omejena.

”Slovenska društva v Srbiji imajo pomembno vlogo pri ohranjanju slovenske identitete, kulture in tradicije v tem delu Evrope. Veseli me, da se število članov po društvih povečuje ter da so programi, ki jih društva organizirajo, vsebinsko bogati in kvalitetni. Verjamem, da je obdobje, ko smo bili zaradi koronavirusa deloma omejeni, da realiziramo projekte in programe, za nami. Pomembno je, da smo v teh trenutkih pokazali visoko stopnjo odgovornosti v zaščiti zdravja nas in naših članov ter da dejavnosti niso bile popolnoma prekinjene. Država Slovenija bo tudi v bodoče podpirala društva v zamejstvu in po svetu ter upam, da bodo le ta tudi v bodoče ustvarjala take in še boljše rezultate, ko gre za promoviranje slovenskih tradicionalnih in kulturnih vrednot” je poudarila ministrica.

Srečanja se je udeležil tudi predsednik Društva Slovencev Kredarica Đorđe Veselinov, ki je v okviru predstavitve društva in njegovega delovanja poudaril pomen negovanja slovenske kulture, zlasti slovenskega jezika in poudaril, da je delovanje društva zelo oteženo glede neugodnih razmer za izvajanje dejavnosti zaradi omejitev v zvezi z razmerami glede Kovid-19, saj se društvo mora strogo ravnati po ukrepih tukajšnje vlade.

Društvo je na prvem mestu skrbelo v danih razmerah ohraniti zdravje in življenje vseh članov društva, še posebej pripadnikov najbolj občutljivejših skupin, hkrati pa skrbelo, da stalne aktivnosti društva niso ogrožene. Dopolnilni pouk jezika je s prekinitvami večino časa potekal v živo, prav tako tradicionalne prireditve, nekatere pa so bile zaradi omejenega števila udeležencev tudi posredovane v živo preko socialnih omrežij.

V nadaljevanju srečanja je v prijetnem in sproščnem pogovoru povabil ministrico na uradni obisk v Društvo Slovencev Kredarica.

Ob zaključku pogovora je ministrica dr. Helena Jaklitsch dejala, da je zelo zadovoljna s sestankom v Beogradu. Prav tako je poudarila, da načrtuje ob naslednjem srečanju obisk po slovenskih društvih v Srbiji ter upa, da bo lahko obiskala tudi vsa društva v Srbiji.

Besedilo in foto: Đorđe Veselinov

REDNA DELEGATSKA SKUPŠČINA

V četrtek 3. junija 2021 je bila v prostorih Društva Slovencev Kredarica Redna delegatska skupščina. Kot vsako leto se skupščine udeležijo člani društva oziroma delegati, ki skupaj s predsednikom Društva ter člani in predsednikoma Upravnega in Nadzornega odbora predstavljajo skupščino Društva Slovencev Kredarica.

Na skupščini so prisotni delegati izvolili delovno predsedstvo, ki je vodilo delegatsko skupščino. Predsednica je bila Marija Lovrić, člana pa Predsednik Društva Slovencev Kredarica Đorđe Veselinov je podal finančno poročilo, predsednica Upravnega odbora Elza Ajduković vsebinsko poročilo, predsednik Nadzornega odbora dr. Milan Breberina poročilo o delu NO, Marija Lovrić urednica Biltena Kredarica pa poročilo o delu uredniškega odbora, predstavnik pevskih skupin Dunja Huzjan in Borut Pavlič pa poročilo o delu pevskih skupin. Urednica Biltena Kredarica je poudarila da Bilten Kredarica izhaja 20 let in da je prva številka izšla 21. marca 2001 in da bo obletnica zaznamovana na Dnevih slovenske kulture novembra 2021.

Po predstavitvi finančnega in vsebinskega poročila so v diskusiji prisotni pohvalili delo predsednika in

ostalih organov društva, ki so v zelo težkih razmerah uspeli ohraniti kontinuiteto delovanja društva in aktivno skrbeli za stike s članstvom.

V skladu s poslovníkom so prisotni po diskusiji sprejeli finančno in vsebinsko poročilo o delovanju društva in njenih sekcij za leto 2020.

Po uradnem delu delegatske skupščine so se prisotni še nekaj časa družili ob sproščenem pogovoru.

*Besedilo: Elza Ajduković
Foto: Đorđe Veselinov*

SEJEM KNJIG NA DALJAVO

Mednarodni sejem knjig 2021 v Novem Sadu, 27. po vrsti, je bil od 24. do 26. marca na daljavo, prilagojeno okoliščinam, ki jih je povzročila korona.

Sejem izobraževanja "Putokazi" – Kažipoti, Sejem knjig "Dani Laze Kostića" - Dnevi Laze Kostića in virtualna razstava slik "Šidski pejzaži Save Šumanovića" Šidski pejzaži Save Šumanovića so bili predstavljeni na spletu Novosadskega sejma.

Na Sejmu izobraževanja je sodelovalo okrog 70 šol in visokošolskih inštitucij ki so učencem in dija-

kom pomagali glede izbire nadaljevanja šolanja. Za učitelje in profesorje so bile pripravljene konference in webinarji, kjer je bilo izpostavljen 20 različnih tem izobraževanja.

"Dnevi Laze Kostića" so bili letos v digitalnem okolju in so združili založnike, pisce, kritike, zgodovinarje, ljubitelje knjig, ilustratorje in publiko, ki so v tridesetih terminih skozi razgovore in video materiale govorili o več kot 40 temah. Obiskovalcem platforme so bile na voljo promocije knjig, predstavljanje novih učbenikov, pa tudi romanov za najstnike, osnovnošolce in predšolce.

Novosadski sejem je v sodelovanju z Galerijo Bel Art in Galerijo slik "Sava Šumanović v Šidu" na onlajn platformi pripravil tudi virtualno razstavo 12 reprezentativnih pejzažnih slik iz Šumanovićevega poznega opusa. Dodatek tej razstavi je bil video s 30 slikami, od katerih se jih precej nahaja v depozu Galerije slik "Sava Šumanović" v Šidu. Vse sejemske manifestacije so se lahko spremljale brez registracije in so bile brezplačne.

*Besedilo: Marija Lovrić
Foto: 021.rs*

IVANA ZAVRTANIK, ekonomska tehničarka

Letošnje leto sta bili dve pomembni obletnici: 85 let obrtne delavnice Graver in pečatnikar Zavrtanik (14. 5. 1936) in 20. obletnica Biltena Društva Slovencev v Novem Sadu Kredarica (21. 3. 2001), prvega glasila v slovenskem jeziku v Srbiji.

V prvi številki Biltena, je prva intervjuvana oseba, ki sem jo predstavila javnosti, je bil naš član ravno Ivan Zavrtanik, eden med 22 ustanovitelji DS Kredarica. Vsa ta leta je zelo aktiven v Društvu, od predsednika NO (1999-2001, 2001-2003), ko sva se pogovarjala, do predsednika Društva (najprej 2011 v.d. in potem predsednik 2012-2019) ter častnega predsednika od 2019 naprej. Delavnica in Ivan osebno spadajo med največje podpornike in darovalce Društva.

Tu je tudi brat Albin Zavrtanik, prav tako ustanovitelj, v čigar angažmaju je tiskan Bilten Kredarica v tiskarni MIVA v Veterniku od prve številke 2001 do 2008. Ves trud vseh, ki delajo naš časopis Kredarica, bi bil zaman brez Albina. Preko našega časopisa se bolje medsebojno spoznavamo in se tudi seznanjamo o zunanjem svetu in le ta z nami. Zelo je pomembna Albinova pomoč, ko govorimo o izhajanju časopisa Kredarica in drugih tiskanih izdaj, ter ves ostali potrebni tiskani material: članske izkaznice, vabila, memorandumi, čestitke, plakete, zahvale, brošure in drugo. Podjetje proizvodnje Graver in pečatnikar Zavrtanik je prav tako eno od največjih podpornikov in darovalcev Društva.

Zanimivo je obiskati firmo Zavrtanik danes, ko zdaj že tretja generacija Zavrtanik dela v njej. Tu so računalniki in veliko število najrazličnejših eksponatov, ki jih je še pred dvajsetimi leti v času mojega prvega intervjuja z godpodom Ivanom Zavrtanikom bilo veliko. Ob čestitkah ob jubileju sem poiskala hčerko Ivano Zavrtanik z željo, da vam jo predstavim.

Ali bi mi prosim povedali nekaj o sebi?

Rojena sem v Novem Sadu, 08. 01. 1975 kot najmlajši otrok v družini. Imam sestro dvojčico Jozefino in starejšo sestro Sanjo. Končala sem OŠ „Dositej Obradović“ in v drugem razredu osnovne šole sem začela trenirati namizni tenis. Trenirala sem ga precej uspešno do svojega 15-tega leta in ko sem postopoma odnehala, sem rekreativno krenila na tek in na fitness. Še danes telovadim, vozim kolo...

Končala sem srednjo ekonomsko šolo „Svetozar Miletić“ v Novem Sadu. Med počitnicami v srednji šoli sem prihajala k očetu in stricu v graversko delavnico, da bi jima pomagala pa tudi da si zaslužim malo žepnine. Po končani srednji šoli sem se zaposlila v zasebnem podjetju, kjer sem delala kot poslovna

sekretarka in si pridobila delovne izkušnje, istočasno pa sem se tudi veliko naučila. Po štiriletnem delu v omenjenem podjetju od 1993/94 sem pričela z delom na delovnem mestu, kjer še vedno delam, a to je graversko-pečatorezniška delavnica Zavrtanik.

Kako poteka Vaše delo?

Na samem začetku dela v delavnici sem glede na to, da nisem imela znanja in izkušenj v naši proizvodnji, opravljala manjše naloge, toda ob očetu in stricu sem se počasi učila, tako da danes po 20. letih lahko veliko tega naredim, vendar se še vedno imam veliko za naučiti. Proizvodnja je precej zahtevna pa tudi sami proizvodi, ki izhajajo iz nje, niso vselej isti temveč imamo dosti unikatnih stvari, tako da se vsak dan nekaj novega da naučiti.

Vaše vezi s slovenstvom?

Dedek Marjan je otvoril našo delavnico 14. 05. 1936. leta, tako da smo letos maja zaznamovali 85 let obstoja. Velik ponos in srečo čutim zaradi naše dolge tradicije in upam, da jo bova moja sestra Jozefina in jaz uspeli ohraniti. Dedek je drugače po rodu iz Slovenije in prihajajoč v Novi Sad, kjer si je ustvaril tudi svojo družino, ostal do konca svojih dni. Umrl je 24. 07. 1984. leta.

DS Kredarica in Vi?

V Novem Sadu je februarja 1997 ustanovljeno DS Kredarica in od skupaj 22 ustanoviteljev, sta med njima tudi moj oče Ivan in stric Albin. S samim tem smo se včlanile tudi me tri sestre in od takrat pa do danes smo vsi člani društva. Moj oče Ivan je bil v dveh mandatih tudi predsednik Društva Slovencev Kredarica, sedaj pa je častni predsednik Društva. Društvo organizira razna dogajanja, na katerih smo prisostvovali, med ostalim tudi za najmlajše člane se organizirajo predstave še zlasti za Miklavža, ko je prisoten tudi Dedek Mraz. Tedaj je otrokom najlepše.

Lep dogodek v Vašem življenju?

Moj največji uspeh in sreča je dan, ko sem se uresničila kot mama. To mi je bila velika želja, ki se je izpolnila, celo želela sem si sina, tako da se mi je tudi to posrečilo. Rojen je ravno 08. februarja 2013 na praznik, ko Slovenija praznuje Kulturni praznik – Prešernov dan. Nič ni naključno. Moj sin nosi ime svojega pradedka, mojega dedka Marjana, nosi moj priimek Zavrtanik, prav tako pa tudi očetov priimek Ubović.

Nam lahko poveste kakšno zanimivost?

Zanimivo je to, da je nečak, starejši sin od moje starejše sestre Sanje, prav tako pri nas v delavnici in nam veliko pomaga. Morda bo nekega dne tudi moj Marjan nadaljeval našo tradicijo, ali za to je še čas.

Pogoji dela v času Covid-19? Število delavcev je enako? Pomoč države?

Glede poslovanja v današnjem času, še posebej sedaj v času Covid-19, je obseg poslov redno otežen in zmanjšan, kar povzroča tudi druge težave bodisi v poslu, bodisi v življenju. Naša delavnica je številčno ostala ista, štirje zaposleni plus nas četvero. Fantje, ki

so zaposleni pri nas tudi preko 30 let, še naprej delajo. Pomoč, ki nam jo je zagotovila država, nam je po eni strani v pomoč, po drugi strani pa se nam le ta računa kot čisti dobiček, tako da nam je to na koncu leta samo v breme, ker se obdavčuje.

Vaša delavnica in tujina še posebej Slovenija?

S tujino ne delamo veliko, bazirani samo na naše podnebje, imamo pa kontakte s firmami v Sloveniji, ki nam zagotavljajo rezervne dele za stroj, ki ga posedujemo.

Kako ste se odločili za ta poklic? Kaj je po Vaši oceni najbolj dragoceno v vašem poklicu?

Posli, ki jih naša delavnica opravlja so izredno zanimivi, nevsakdanji in široka je izbira, kaj vse se da narediti. Ko sem prišla v delavnico pomagat samo začasno, saj to ni „žensko“ delo, sem vseeno ostala, ker specifičnost, raznovrstnost in zanimivost tega dela daje posebno draž.

Najbolj dragocena v graverstvu je ročna gravura, ki jo izdeluje samo oče, vendar so danes vse bolj prisotni sodobni stroji, napredovala je kompjuterizacija. Zelo dobro smo opremljeni z modernimi stroji, toda ročno delo tudi na tovrstnih poslih predstavlja svojevrsten fini. Upam da bom tudi ta del uspešno obvladala.

Kaj bi sporočili članom Društva?

Zahvaljujoč Društvu ohranjamo svojo slovensko identiteto me sestre po očetu in naši otroci po nas. Vsak človek bi moral biti ponosen na svoje poreklo in bi ga moral tudi negovati. V življenju mora človek stremeti k svojim ciljem in nikakor ne sme odnehati od njih. Obstajajo vzponi in padci, toda z voljo, trdom in delom so rezultati in željeni cilji absolutno možni. Človek mora skrbeti zase in svoje zdravje ter negovati prave življenjske vrednote.

Pogovor vodila: **Marija Lovrić**
Foto: **Ivana Zavrtanik**

MOJA DOMOVINA
ZA PESEM, SPOMIN, ZGODBA, POTOPIS, PISMO DOMOVINI

OB 30. OBLETNICI SAMOSTOJNOSTI REPUBLIKE SLOVENIJE

DS Kredarica je ob 30. obletnici samostojnosti Republike Slovenije (25. 6. 1991 – 25. 06. 2021) objavila literarni natečaj MOJA DOMOVINA – pesem, spomin, zgodba, potopis, pismo domovini.

Slovenija je postala samostojna v letu 1991 in sicer 25. junija 1991, ko je Slovenska skupščina sprejela ustavni zakon za uresničitev Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti RS ter Deklaracijo o neodvisnosti. Dan pozneje je Slovenija razglasila samostojnost in neodvisnost. Slovesnost je potekala na Trgu republike v Ljubljani, predsednik Milan Kučan je govor sklenil z besedami: “Nocoj so dovoljene sanje. Jutri je nov dan.” 25. junij obeležujemo državni praznik, dan državnosti. Kmalu po razglasitvi se je začela agresija JLA in osamosvojitvena vojna, da bi 7. julija pred 30 leti predstavniki Slovenije, Hrvaške, Jugoslavije in Evropske skupnosti podpisali Brionski sporazum, s katerim se je končala desetdnevna vojna za Slovenijo. Pogajanja na Brionih so trajala celih 15 ur, cilj pa je bil ustvariti ustrezne možnosti za mirna pogajanja med vsemi stranmi. Brionsko deklaracijo so poslanci slovenske skupščine potrdili tri dni kasneje, 10. julija 1991, na skupni seji zborov, in sicer je za glasovalo 189 poslancev, 11 jih je bilo proti, 7 pa je bilo vzdržanih. Z deklaracijo se je slovenska republika zavezala, da bo za tri mesece prenehala izvajati procese osamosvajanja, zato da bi v tem času v mirnih pogajanjih z drugo stranjo našli rešitve za odprta vprašanja

in uredili bodoče odnose. Brionsko deklaracijo lahko danes razumemo kot pomembno politično in diplomatsko zmago v borbi za samostojno Slovenijo. Sklep in izjava Skupščine Republike Slovenije ob obravnavi Brionske deklaracije sta objavljena v Uradnem listu Republike Slovenije, 12. julija 1991. Skupna deklaracija v angleškem in slovenskem besedilu je objavljena v Uradnem listu Republike Slovenije, 16. avgusta 1991. Moratorij se je iztekel 7. oktobra in naslednji dan 8. oktobra 1991 je Slovenija uvedla lasten denar, slovenski tolar, sprva v obliki vrednostnih bonov. 25.-26. oktobra 1991 so se s trajekti, ki so izpluli iz koprškega pristanišča, z ozemlja Slovenije umaknili še zadnji vojaki JLA. Zato 25. oktobra praznujemo državni praznik dan suverenosti. 8. decembra 1991 je Mednarodna arbitražna komisija o izpolnjevanju pogojev za mednarodno priznanje pod vodstvom Roberta Badinterja ugotovila, da je SFRJ razpadla. 23. decembra 1991 je Skupščina Republike Slovenije sprejela prvo ustavo samostojne Slovenije. Na ta dan dan obeležujemo dan ustavnosti. Samostojna Slovenija je 25. junija 2021 obeležila 30-letnico. Ob obletnici so potekale številne slovesnosti, osrednja državna slovesnost je bila 25. junija na Trgu republike. Predsednik Državnega zbora Igor Zorčič se je v sredo, 7. julija 2021 v parku Vile Podrožnik udeležil slovesnosti ob 30. obletnici sprejema Brionske deklaracije, ki jo je priredil predsednik Republike Slovenije Borut Pahor.

Priredila: Elza Ajdukovič

Avtor fotografiji priloge: Đorđe Veselinov

REZULTATI LITERARNEGA NATEČAJA

Literarni natečaj je bil objavljen 25.04.2021, rok za oddajo pa je bil 25.06.2021.

V tem roku je prispelo 10 zapisov od posameznikov iz slovenskih društev v Srbiji.

Pogoji razpisa so bili:

1. Sodelovali so lahko člani slovenskih društev in učenci DPS v Srbiji.
2. Zapis je moral biti v slovenskem jeziku.
3. Zapis je moral biti na najmanj eni ali največ na dveh tipkanih straneh (od 1200 do 2400 znakov s presledki).
4. Pisava: Times New Roman 12.
5. Naslov zapisa je določil avtor sam.
6. Zapis doslej ni smel biti javno objavljen.
7. Udeležencem natečaja se ne plačajo avtorske pravice, zapisi pa se ne vračajo.
8. Zapis je moral biti označen s šifro, ki jo avtor določi sam.
9. Zapis opremljen s šifro in podatki o avtorju: ime, priimek, kontakt, je moral biti poslan po e-pošti na: pisarna@kredarica.org
10. Po e-pošti je moral biti poslan mail z ločenima priponkama v Wordu: prvi zapis podpisan s šifro, drugi rešitev šifre.

Datum objave natečaja je bil: 25.04.2021

Rok za oddajo je bil: 25. 06. 2021

Prejete zapise je obravnavala strokovna komisija in izbrala najboljše zapise. Tričlanska strokovna komisija v sestavi:

predsednik komisije: Roman Vehovec – publicist,
članica komisije: Nina Stanimirov Veriš
– profesorica razrednega pouka,
član komisije: Bojan Samson – književnik,
je ocenila zapise.

Nagrajeni udeleženci:

1. **mesto:** "V novoletni noči", Marija Lovrić DS KREDARICA Novi Sad
2. **mesto:** "Skrivnostni gozd", Dragana Knežević DS SAVA Kostolac
3. **mesto:** "Spomin na rojstni kraj" Snežana Miladinović DS KREDARICA Novi Sad

Ostali udeleženci natečaja:

Dušanka Tomić DS SAVA Beograd
Leopold Pavlin DS SAVA Kostolac
Marjeta Pižurica DS KREDARICA Novi Sad

Cvetka Vučković DS KULA Vršac

Valerija Večei Funda DS KREDARICA Novi Sad

Marija Đukić DS EMONA Ruma

Vsi prispevki avtorjev, ki so sodelovali na literarnem natečaju so objavljeni v prilogi Biltena Kredarica. Slavnostna predstavitev nagrajenih zapisov "MOJA DOMOVINA" in podelitev priznanj nagrajenim avtorjem bo na manifestaciji IX. Dnevi slovenske kulture novembra 2021.

Četrty po vrsti literarni natečaj je uspešno zaključen. Pomen natečaja je v negovanju slovenskega jezika in kulture v pisni obliki, ki hkrati predstavlja pomemben prispevek h kulturni dediščini v slovenskih društvih v Srbiji.

Čestitke avtorjem, ki so proglašeni za najboljše in vsem ostalim avtorjem, ki so s svojimi literarnimi prispevki sodelovali na natečaju!

Zahvala učiteljem DPS in komisiji za strokovno pomoč!

Narodna galerija Ljubljana

PRVONAGRAJENI ZAPISI

V NOVOLETNI NOČI

*Medtem ko zvezde ugašajo
prisluškujem vetru,
čakam plahutanje snežink
prvega snega.*

*Razmišljam od kod prihaja,
mislim na tiste daljave,
kjer so še moji prijatelji
do katerih voščilnice ne pridejo,
in na tiste daljave,
kjer žari granatno jabolko
in zorijo pomaranče.
Pridušen ogenj.*

*Deklici, ki berači na razpotju,
v laseh ruj,
v očeh se rojeva pomlad,
v rokah otroštvo,
darujem denar in pomarančo,
želje za zdravje in srečo.*

*Ulične svetilke kot
lampijoni dobrih želja
se lesketajo belo,
belo, morda od mraza
in one, kot ure
na cerkvenih zvonikih,
odštevajo čas.*

*Sliši se glasba z glavnega trga.
Bliža se polnoč.
Izbrazdani z otrplimi koraki
pločniki sanjajo srečanja,
ki jih ni.*

*Medtem ko zvezde ugašajo
prisluškujem vetru,
čakam plahutanje snežink
prvega snega.*

Marija Lovrić DS Kredarica Novi Sad

SKRIVNOSTNI GOZD

Minila so desetletja, a spomini so povsem jasni. Mednarodni vlak prisopiha v Celje, čakamo na drugega, potujemo dalje do Podčetrтка. Vse okoli nas ima vonj po sveže opranem jutru. Na končni postaji naš pričakajo prijatelji, zelo prijetni in dragi nam ljudje.

Kmalu smo v njihovi kuhinji, kjer vabeče diši "šmorn".

Vrsto let zapored sva z mamom preživljali nepozabne počitnice v toplicah. Hitro sva se namestili in napolnili pljuča z rezkim zrakom; začenjali sva najino novo, malo življenje, ki se ga bova za vedno spominjali.

Kot vsako jutro sva stopili na široko stezo. Počasi sva hodili, moja mama in jaz. Levo od naju, s strani hriba naju je pozdravljala stara trdnjava nad Podčetrtkom in nama mistično namigovala. V nekem trenutku sem prijela mamino roko, približevali sva se gozdu. Vedno sva hodili skozi gozd, saj je bila tu krajša pot do toplic. Gozd je izgledal kot odprta kletka, zelena, sočna, sveža in okrepcilna. V njej sem se počutila varno. Spustila sem mamino roko in spremljala njene korake.

Bilo je kot v sanjah. Imela sem občutek, da hodim skozi zeleno vodo, lahkotno, poletno... Tu in tam je sončni žarek obsijal praprot, ki mi je ponujala svoje roke. Mehka preproga iz mahovine je vpijala topot najinih korakov in verjela sem, da letim.

Snopi sončnih žarkov so obsijali ta gozdni oder, na katerem so nastopale strašljive in talentirane vevice in polhi. Suho listje in bobike so se sprehajali na ježevih bodicah. Stoletne krošnje, bujne, mrko zelene so mahale z neba. Visoka stebela iglavcev so ustvarjala neponovljiv vtis razkošja in popolno odsotnost stvarnosti.

Vse je delovalo skrivnostno, a predvidljivo, varno... prav po meri človeške domišljije. Kar naenkrat je bilo več svetlobe kot gozda. Hitro sva prekoračili progo in se spustili po klancu proti bazenu v Atomskih Toplicah.

Od takrat je na žalost minilo že veliko let, a spomini so še zelo živi...

Deklica, ki drži mamino roko in vstopa v gozd, kjer se počuti varno. Verjamem, da takšen gozd še stoji in še nudi svoje roke v objem.

Ali pa je ta gozd pravzaprav moja domovina? Slovenija! Trdna in zdrava, enostavna, varna, obsijana s soncem in edinstvena. Slovenija, ki hrabro koraka že desetletja na čelu najbolj urejenih držav.

Slovenija, ki svoje ljudi drži čvrsto za roke, jim uliva vero in skrbi za svoj podmladek, tako da daje enake možnosti nadarjenosti in dobri volji. Država, v biti ohranjena prav po meri navadnih ljudi.

Kmalu nameravam oživeti svoje spomine s hčerko Emilijo in skupaj z njo zakorakati v skrivnostni gozd.

Dragana Knežević DS Sava Kostolac

SPOMIN NA ROJSTNI KRAJ

Vsako jesen me vonj pečenega kostanja vrne v otroštvo, v moje rojstno mesto Maribor.

Rodila sem se in živela v enem mestu v eni deželi. Ko sem bila stara 12 let, smo se z družino nastanili v drugem mestu v isti državi. Zdaj pa živim v istem mestu, a v drugi državi. Toda svojega rojstnega kraja nikoli ne morem pozabiti.

Velikokrat se spominjam tega prekrasnega mesta in tudi čudovite narave. Živela sem v stari hiši z drugimi družinami in mnogimi otroki. Na koncu ulice, blizu moje hiše, je veliki park z akvarijem, čudovit je spomladi, poln zelenih travnikov, dolgih stezic, omejenih z raznobarnimi cveticam in velikim drevoredom. Jeseni so bile steze polne rumenega, oranžnega ali rjavega listja z divjih kostanjev in drugih dreves. Posebej se spominim zime, ko je snežilo in je bilo vse prekrito z debelo odejo snega. Na koncu parka so bili hribi, kjer smo se sankali vsi otroci iz hiše, pa tudi starejši.

Veselila sem se vsake jeseni, ker so tedaj vsi sosedi v skupinah obiskovali gozd nad Tremi ribniki in na-

birali prave kostanje, ki so padali z dreves v svojih ježicah. Zato imam izjemno rada kostanje in jih vsako jesen kuham ali pečem. Spomnim se svoje osnovne šole „Antona Aškerca“ in kasneje „Otona Župančiča“, svoje rdeče obleke prvega šolskega dneva, svoje prve učiteljice Marije Obran, svojih sošolk in sošolcev: Anice, Lidije, Marjana, Ivana ...

Ne vem, kjer se zdaj nahajajo. Zapomnila sem si nekaj domačih nalog, kot so imena vseh sedmih hidrocentral na Dravi od Maribora do Dravograda, pesmi „Vrba“ Franceta Prešerna, ki sem se jo naučila za šolsko prireditev. Izjemno rada imam knjigo „Solzice“ Prežihovega Voranca in prinesla sem jo iz rojstnega mesta za spomin. Zgodilo se je, da sem na potovanju na planino Zlatar v Srbiji našla v naravi solzice - nabrala sem jih skupaj s koreninami in jih posadila v mojem vrtu, tako da imam spomin na mojo prvo domovino.

Pogosto sem hodila na Pohorje, včasih z vlečnico, včasih peš. Obiskovala sem tudi druga mesta: Postojno, Celje, Ljubljano, Velenje, Ptuj, Sveti Duh na Ostrem vrhu.

Marsikdo je takrat obiskal Velenje kot primer izjemno lepo urejenega mesta.

Pogosto sem svojim otrokom in zdaj vnukom pripovedovala o mojem rojstnem kraju. Verjetno sem postala že dolgočasna, ker me je enkrat najmlajši otrok vprašal: „Zakaj si pa odšla iz Slovenije? Če bi ostala, bi bil jaz zdaj Slovenec!“

Upam, da bom še imela priložnost, da skupaj z vnukinjo obiščem zanimivosti mojega rojstnega kraja, da bi tudi ona spoznala, zakaj ta poseben občutek ostaja v mojem srcu, kjer koli živim.

Snežana Miladinović DS Kredarica Novi Sad

OSTALI ZAPISI

DVOJNOST

Prišla sem leta 1993 na slovensko mejo in izvedela, da nisem slovenska državljanica. Carinik me je poslal plačat vizum (20 mark). Toliko sem tisto leto zaslužila na mesec, ker sem po izgubi službe bila na Zavodu za nezaposelne in bila nekaj let varuška. Pred tem sem bila 15 let strokovna prevajalka za slovenski jezik v Zvezi sindikatov Jugoslavije. Toda po letu 1991 me niso več potrebovali.

V Ljubljani sem izvedela, da po rojstvu leta 1951 nisem bila vpisana v matično knjigo državljanov, ker je takrat veljal predpis, da te vpišejo tja od koder je oče. Oče je bil rojen v Srbiji. Bil je vojni štipendist in je končal študij strojništva v Ljubljani. Z našo mamo sta se spoznala u Domu JLA na plesu. No, mati in brat sta bila slovenska državljanca, jaz sem pa naenkrat postala tujka, ki mora prejeti povabilo iz Slovenije na posebnem formularju in upati, da bo po dolgem čakanju v vrsti in napovedanem sprejemu na Veleposlaništvu Republike Slovenije dobila vizum.

Nisem hotela biti tujka, ker sem se rodila v Sloveniji, živela tam kot otrok in pred sedmim letom starosti obiskovala pol leta prvi razred osnovne šole. Drugo polovico sem nadaljevala v Beogradu, ker je oče tam dobil službo.

Naslednje leto sem vložila zahtevo za dvojno državljanstvo. Odgovor sem prejela šele leta 2000. Pisalo je, da nisem od nacionalnega interesa. Planila sem v krčevit jok. Potem sem pa reagirala po otročje: ja no, če me nočejo, nočem niti jaz njih! In hotela sem odnehati. Pavle iz Društva Slovencev Sava v Beogradu pa me je prepričal, naj bom vztrajna. Hvaležna sem mu.

In takrat sem spremenila svoj odnos do tega. Nisem se več gnala za to. Ker so v odgovoru zapisali, naj pošljem še kakšno dokazilo o moji pristni vezi s Slovenijo, sem se začela igrati zbiranja dokazil. Poleg življenjepisa, izpiska iz rojstne matične knjige za mamo, brata in zame, kar sem jim že poslala, sem pripravila:

1. prepis spričevala za I razred OŠ „Ledina“ v Ljubljani;
2. dokazilo o službi v ZSJ, kjer sem 15 let opravljala naloge strokovne prevajalke za slovenski jezik;
3. dokazilo, da je najina sestra Nataša kot dojenček pokopana na ljubljanskih Žalah;
4. dokazilo, da je bila mama borka od začetka II. svetovne vojne (stara 16 let) in je prejemnica Partizanske spomenice 1941;
5. dokazilo o padlemu borcu Dušanu Jagemanu iz Zelene jame, učencu bežigrajske gimnazije, mamini

prvi mladostni ljubezni, po katerem sem, z očetovim soglasjem, dobila ime;

6. dokazilo, da sem namesto mame, ki je od svojega bivšega komandanta vsako leto prejela povabilo za pohod na Porezen, nekajkrat z našimi planinci sodelovala tam, kjer je v hudi nemški ofenzivi konec marca 1945 komaj preživel;

7. izjava moje sorodnice, da sem redno obiskovala njo in njeno družino v Ljubljani;

8. dokazilo o prehojeni Slovenski planinski poti od Maribora do Kopra (manjka še Primorska);

9. bila sem 9-krat na Triglavu, vsakič z drugim pristopom;

10. dokazilo o udeležbi pri trekingu v Nepal leta 1986 (vodja himalajec Roman Robas); povzpeli smo se na 5.500 m visok vrh Kala Patar v vznožju Mount Everesta;

11. dokazilo o sodelovanju na MDA „Slovenske gorice 83“;

12. dokazilo o obiskovanju Kampa ljubiteljev narave in pradednih modrosti v Gozd Martuljku;

13. dokazilo o prevodu knjige „Pot“ Nejca Zaplotnika iz slovenščine v srbohrvaščino;

14. seznam knjig slovenskih pisateljev ali prevedenih v slovenščino iz moje lastne knjižnice;

15. dokazilo o dopisovanju z Jakom Čopom, znanim slovenskim umetniškim fotografom;

16. dokazilo, da sem od leta 2003 aktivna članica društva Slovencev Sava (pouk slovenščine, petje in nastopi s pevskim zborom Pojoča družba, ustvarjalne delavnice, obiskovanje predavanj in gostovanj znanih slovenskih pisateljev, pisateljic in znanstvenic, kakor tudi slovenskih gledališč).

Medtem so se spremenili pogoji za pridobitev dvojnega državljanstva. Bilo je dovolj, da si slovenskega porekla in da si aktiven v društvu Slovencev. In tako sem po dolgem času le dobila potni list, zase in hkrati za sina. Pri vsem tem nisem imela nikakršnega drugega interesa kot pa, da ne bi bila tujka v mojem rojstnem kraju, v moji prvi domovini.

Mi, otroci iz mešanih zakonov smo že od rojstva podarjeni z dvema jezikoma, z dvema kulturama. Mar ni to večje bogastvo kot biti „čist“ Slovenec. Koliko jezikov znaš toliko veljaš. Pri vsem tem prizadevanju se nisem mogla izogniti misli na „izbrisane“ in, da je njim bilo veliko bolj hudo. Med dnevi slovenskega filma smo si ogledali tudi pretresljiv film *Izbrisana*, toda to je samo ena izmed nešteto podobnih življenjskih zgodb ljudi, ki so po dolgih letih življenja in dela v Sloveniji izgubili vse pravice. Niso se znajdlji, niso verjeli, da bo prišlo do popolnega razpada naše toliko pestre, svobodne, skupne Jugoslavije.

Bila sem trikrat na zveznih delovnih akcijah: v Makedoniji, Srbiji in Sloveniji. Bili smo ponosni, da sodelujemo pri graditvi naše skupne domovine. Družili smo se z mladino iz različnih koncev skupne države. Pred razpadom so glasnogovorniki omenjali Evropo brez mej. Zdaj moramo prečkati tri meje dokler ne stopimo v osamosvojeno Slovenijo.

Življenje je pa brezmejno! Ljudje si izmišljajo meje, prostorne in časovne. Srce pa ne pozna mej. Vsi na tem majhnem planetu smo bratje in sestre, mar ne?

Saj bi se lahko rodila v Afriki, v Butanu ali Kostariki. Toda ker sem se rodila v Ljubljani, v Zeleni jami, doma, v hiši, kjer sem najprej spregovorila v slovenskem jeziku, kjer sem kot planinka spoznala neverjetno lepoto slovenskih gor, dolin, jezer, rek, sposobnost in voljo njenih prebivalcev za sožitje z naravo – je Slovenija najgloblje v mojem srcu. Hribolazila sem tudi v Črni gori, Makedoniji, Bosni, Hrvaški in povsod pridobila očarljive izkušnje, toda moja duša je v Sloveniji doma.

Dušanka Tomić DS Sava Beograd

PISMO DOMOVINI

Rojen sem v Srbiji, v Kostolcu. V mestu z industrijsko cono rudnikov premoga in elektrarno. Z izgradnjo mesta so začeli že Nemci v Veliki vojni. Narejeno je na poljih koruze in opustelih terenih. Raslo je počasi. Delov za igro otrok je bilo veliko. Bil sem prost in po cele dneve zunaj. Veliko sonca in veselja je bilo v mojih očeh v času odraščanja. Hvaležen sem Srbiji za lepo življenje do časa, ko so v njo vstopili vojna, bombardiranje in siromaštvo.

Slovenija, všečno bi bilo reči, da si ti moja dežela. A ti si meni samo dežela mojih prednikov. Vprašal sem te, ali me sprejmeš, da se vrnem k svojim koreninam? Ti pa si me zavrnila v pravnem jeziku, da to ni mogoče. No, prav.

Vesel sem, da si se ločila od skupne države, da si neodvisna in dobro. Jaz sem iz spoštovanja do svojih prednikov začel obiskovati pouk slovenskega jezika in danes lahko berem knjige v slovenščini. Prebral sem jih že kar nekaj. Žal nimam veliko možnosti za pogovor v slovenščini. Hvaležen sem vsem, ki so omogočili poučevanje slovenščine v mojem majhnem kraju. Želim ti povedati, da sem bil celo življenje spoštljiv, nikjer te nisem sramotil. Vsi okoli mene so vedeli, da sem Slovenec. To me je motiviralo, da sem bil še boljši. Bil sem dober fant, dober delavec, mož in oče. Klicali so me „Lojze, Slovenec, hudič“. Vedeli so, da na športnih tekmovanjih navijam za slovensko reprezentanco. Zaradi tega nisem imel nevšečnosti.

V Sloveniji sem bil trikrat. Prvič, ko sem imel štiri leta. Potoval sem z mamó k sorodnikom v hribe, da se nadiham svežega zraka, ker sem bil bolehen fant. Spomnim se gozdov, zajcev in od tetke Rozalke belih konjev. Drugič sva z dedkom pri mojih osemnajstih letih obiskala sorodnike v Ljubljani in okolici. Tretjič sem bil v Sloveniji, ko sem imel sedemindvajset let, obiskal sem Kranjsko Goro. Z avtoštopom sem se vrnil v Srbijo.

Dan za tem sem se zaposlil kot inženir varstva pri delu v podjetju za eksploatacijo gozdov in predelavo lesa. Tri leta kasneje sem se zaposlil v rudniku premoga v svojem rojstnem kraju. Dan za dnem, leto za letom... in tako do upokojitve.

Nisem več mlad in ne vem, ali se bova še videla. Hotel sem ti povedati nekaj o sebi. Če se ne vidiva, te ob tej priložnosti lepo pozdravljam in ti želim vse najboljše. Navsezadnje sem jaz Slovenec v tujini.

Leopold Pavlin DS Sava Kostolac

SPOMINI NA MOJE OTROŠTVO

Ljudje, ki so imeli dobre starše, imajo najlepši spomin na svoje otroštvo. Takšno je bilo tudi moje otroštvo.

Čudoviti spomini iz otroštva so povezani s Štajersko. Maribor, Gornja Radgona, Sladki Vrh in Ljutomer so kraji, ki sem jih pogosto obiskovala, saj so povsod živeli moji sorodniki, ampak Cmurek ob reki Muri je kraj mojega otroštva. Spomnim se očetovih besed, kadar koli smo prihajali v Slovenijo, da se bo avto zdaj sam peljal, ker pozna pot domov.

Izjemno bi bila najbolj zadovoljna, če bi že bila tam. Hiško, ki kot gnezdo čepi na hribu nad reko Muro, sem zelo pogreša. V mislih sem tam. Skozi zaprta polkna se plazijo tanki prameni svetlobe. Vdihavala sem svež zrak, razširila roke, zadovoljna, z nasmehom na obrazu, sem poslušala ptice, ki so žvrgolele v drevesih in močen zvok Mure – tu sem, Slovenija, končno. Z odpiranjem okna se mi je razprostrl veličasten zelen prizor in občutila čisti zrak, kot da me vabi, da se čim prej podam iz majhne, lepe in urejene lesene sobe. Pohitela sem po stopnicah, ki so škripale pod nogami. Iz kuhinje se je razširil vonj potice in na radiju se je slišala pesem „Slovenija od kod lepote tvoje“. Hitro spijem skodelico čaja in grem na sprehod po dobro poznani poti. Poslušam, poslušam vas, z zaprtimi očmi urejam vtise mojega otroštva. Grem proti Muri, ta hitra reka teče skozi moj stari kraj. Pot me

Oplotnica

vodi proti ribniku Podgrad. Spomnim se jelenjadi, ki se je pasla v polju, zvoka fazanov in gozdnih želv. Opazujem hribe, po katerih sem se igrala s sorodniki, se skrivala po gozdovih in kjer smo med taborenjem pekli koruzo, krompir in kostanj. Opazujem tudi dvorec, ki je bil včasih bolnišnica za duševne bolnike, danes pa je muzej norosti.

Včasih zatisnim oči, odidem iz današnjega sveta in se znajdem v rojstnem domu svojega očeta. Čutim toplino otroštva.

Spomini na moje otroštvo so lepi. Pravijo, da je domovina dežela, v kateri se človek počuti dobro. Kadar koli sem v Sloveniji, se počutim dobro.

Marjeta Pižurica DS Kredarica Novi Sad

MOJA DOMOVINA JE ENA, DOKLER ŽIVIM

Iz Slovenije smo odšli davnega leta 1945, a svoje domovine nismo pozabili. Stara sem bila 16 mesecev, ko sem v maminem naročju prispela v Banat, v Gudurico. Moji starši so se vsak dan nečesa spomnili, še posebej moja mama, ki je zelo lepo pela. Kamor koli je šla, jo je spremljala slovenska pesem. Najbolj pogosto je pela na vrtu, ko je okopavala. V njenih očeh sem večkrat videla solze. Pela je iz srca in že takrat sem vedela, da so to bile solze bolečine zaradi izgubljene domovine.

Zelo rada grem v Slovenijo, čeprav mi je tudi težko, ker se vsakokrat spomnim, kako je bilo, ko je bila še cela družina skupaj in smo šli skupaj v našo ljubo Belo krajino. Kadar se bližamo slovenski meji, mi srce trepetava od sreče. Vem, da tu živijo dobri ljudje, ki mislijo na nas, na Slovence v Srbiji. Vedo, kako se počutimo.

Čeprav smo si v Srbiji ustvarili svoj novi dom, smo na nek način še vedno tujci. Naša draga prijateljica Branka Bukovec se je spomnila name in čeprav sem sedaj stara že 77 let, mi je priskrbela narodno nošo moje ljube in nepozabne Bele krajine. Tako me je osrečila, da tega sploh ne morem izreči, zapisati. Moja vnukinja Ivana mi pomaga, da ob posebnih priložnostih oblečem belokranjsko nošo in grem v naše Društvo Slovencev v Vršcu. Takrat se mi zdi, da nosim s sabo ne samo Belo krajino, ampak celo Slovenijo. Rada pojem, a ob prvi pesmi me zaradi močnih čustev stisne v grlu. Spomini privrejo z vso močjo... Tudi moja učiteljica slovenščine mi vedno, kadar se vrne iz Slovenije, prinese kaj domačega. Vse to mi veliko pomeni, še posebej sedaj, na stara leta.

Še enkrat bi rada videla moj rojstni kraj. Mislim, da bi potem lažje preživela čas, ki mi je še ostal.

Ljubim te, moja lepa dežela.

Cvetka Vučković DS Kula Vršac

SLOVENIJA V MOJIH OČEH

*Moja dežela, to je njena lepota.
Moja dežela, mi smo njeni ljudje.
Lepota dežele je sloves njen,
njeni ljudje smo njeno ime,
ponosno ime.*

Tako poje Oto Pestner v pesmi avtorja besedila Dušana Velkavrha.

Prva pesem, ki sem jo slišala v slovenščini in me je navdušila, je bila pesem Poišči me v predmestju Lada Leskovarja.

Prvo mesto, ki sem ga obiskala je bil Miklavž pri Mariboru.

In tako se je začela ljubezen, ljubezen, ki traja že od otroštva. Slovenija in jaz se imava radi že več kot 50 let. To je ljubezen, ki traja na blizu in daleč.

Lepota Slovenije je zame v mojih očeh in v mojem srcu.

Lepota Slovenije je v ljudeh, ki jih poznam in so mi dragi.

Lepota Slovenije je v vseh pesnikih in verzih, ki sem jih srečala in brala. Ivanka Kostantino, Irena Beguš, Dimitrij Škrk, Milan Žniderič in Jože Brenčič so avtorji, ki sem jim prevedla verze in ki so prevedli nekatere moje pesmi.

Lepota Slovenije je v vseh podčrtankah, ki sem jih prejela na spletni strani Pesem.si za svoje verze in prevode.

Lepota Slovenije je zame v lepih in nenavadnih besedah: oziroma, všeč, mavrica, slaščičarna, kljub, tovarna, gozd, natak, potica, vendarle, dvojina, škrljak, določati, občasno, razstava, verzi, pesnica, dolgočasen, tehtnica, hudič, objem, res, dviganje, sicer...

Lepota Slovenije je v vseh krajih, ki sem jih obiskala in kamor se želim vrniti – Miklavž, Maribor, Ljubljana, Celje, Portorož, Pivka, Postojna, Bled, Bohinj, Olimje, Podčetrtek, Podlehnik... Ko sam živela na Hrvaškem sam pogosto potovala v Slovenijo. Najraje sam hodila u Olimje. Tam je samostan patrov minoritov.

V pritličju samostana je "Stara lekarna". Tukaj je botanični vrt z več kot 200 zdravilnih zelišč in patri pripravljajo zdravila. Čokoladnica u Olimju mi je čudovita. Tja sam zelo rada hodila.

Ali lahko izberem svojo domovino?

Ne po rojstvu, ampak po srcu in občutkih. Po vseh obiskanih krajih. Po obiskanih muzejih in razstavah.

To je moja Slovenija. Moja domovina po izbiri. Domovina po srcu, spominih, srečanjih, besedah, sanjah, dobrih ljudeh...

Valerija Večei Funda DS Kredarica Novi Sad

MAVRICA

Končalo se je enotedensko bivanje pod šotori v Teozofskem kampu v Gozd Martuljku. To ni bil navaden turistični tabor. Bilo je zanimivo in koristno druženje z ljudmi, ki jih zanima duhovna plat življenja, alternativni načini zdravljenja, nevidni svet, ki se ga večina ljudi sploh ne zaveda.

Zjutraj smo pred zajtrkom telovadili, ukvarjali se z jogo, tai chijem, meditacijo, potem skupaj pozdravili Sonce in zajtrkovali. Prehrana je bila vegetarijanska. Kuhinja in stranišče sta bili postavljeni v gozdu. Steza je skozi gozd peljala do obale Save Dolinke. Nedaleč od tam se je potok Martuljščica vlivala v njo in v njem smo se umivali. Z mrzlo vodo, seveda. Ali pa z roso. Dve uri dopoldne in dve uri popoldne so bila predavanja. Predavatelji so to počeli brez nadomestila. V prostem času smo lahko hodili do spodnjega ali zgornjega slapa pod Špikovo skupino. Snežišče pod Špikom je ustvarjalo občutek blaženosti.

Fantje so vsak dan dovažali vodo z izvira ali pa zbirali les za večernji ogenj. Punce so enkrat na teden bile dežurne v kuhinji. Zvečer smo skupaj peli indijske mantre, brali modre pesmi Vesne Krmpotić ali pa se pogovarjali. Otroci so uživali v naravi, gradili hišico na drevesu, izdelovali predmete iz ilovice in jih potlej sušili na soncu.

Toda čas hitro mine in pravljicnemu bivanju v osrčju Alp se je bližal konec. Trije izmed nas pa smo ga hoteli podaljšati z vzponom na Triglav. Josip je bil izkušen planinec, jaz tudi in že sem pred tem nekajkrat bila na vrhu, toda pravkar sem se razšla s fantom in zdelo se mi je da nikdar več ne bom imela moči za takšen napor. Nadi je bil to prvi vzpon in ni dovolj verjela vase. Toda Josip naju je ves čas prepričeval, da to zmoreva. In je šlo, vse do planinske kočice na Kredarici. Tam je meteorološka postaja in meteorologi so nam rekli, naj pohitimo če hočemo gor, ker se bliža nevihta.

Zadnji planinci so se spuščali, ko smo se mi začeli vzpenjati po klinih na Mali Triglav, potem pa še na Veliki. Vedeli smo kako nevarno je lahko biti tako izpostavljen gromu. Bili smo že blizu Aljaževega stolpa ko sem z desne strani zagledala moj odraz z pogumno glavo v okroglem mavričnem krogu. Ta prikazen je bila toliko močna, da nisem mogla verjeti mojim očem. Zato sem vprašala prijatelja ali tudi onadva vidita to kar jaz vidim in sta mi pritrdila.

Josip je modroval: „Tole je ali nagrada ali opozorilo. Nagrada ker smo kljub obremenjujočim okoliščinam izvlekli iz sebe vse kar smo zmogli. Opozorilo pa zato ker smo si drznili ob takšnem vremenu iti do konca.“

Nesreče v gorah se pogosto dogajajo med vrnitvijo z vrha, pri spuščanju, sestopu zaradi utrujenosti in nezadostne zbranosti. Nam pa je ta mavrica priskrbelo toliko energije, da smo se brez težav spustili do Kredarice in še naprej do Staničeve kočice, v kateri smo prespali.

Doživeli smo okroglo mavrico, tak tip mavrice, ki ga je moč videti le iz višjih leg ko sonce uspe prodreti skozi oblake in obsije deževni oblak. Čeprav se ta pojav, neke vrste optična iluzija, lahko obrazloži z znanstvenimi, fizičnimi izrazi, smo vsi trije imeli močen vtis, da se to ni zgodilo čisto slučajno prav nam in prav takrat, na samem vrhu Triglava. Doživeli smo to kot božje darilo in bili hvaležni. Ko se je Josip vrnil domov, v Sombor, mu je v roke prišla knjiga francoskega pisatelja, v kateri omenja 6. avgust – praznik gospodove preobrazbe.

Nam se je tako imenovana Glorija zgodila 6. avgusta!

Dušanka Tomić DS Sava Beograd

DOMOVINA JE V SRCU

Veliko pesnikov in pisateljev je pisalo in piše o domovini – pesmi, romane, zgodbe... Prebrala sem že več takšnih besedil, nekatera so mi všeč, nekatera ne.

Ne maram političnih zapisov. Politika dela veliko napak, številni ljudje po svetu živijo v nevarnosti in zelo slabih razmerah.

V takšnih razmerah najbolj trpijo otroci, ki v spopadih ostanejo brez staršev. Politična nesoglasja, ki sprožajo nasilje, povzročajo tudi spreminjanje meja. Tako se zgodi, da se ljudje, ki so rojeni v eni državi, nenadoma znajdejo v drugi.

Moji predniki so se preselili v Vojvodino. Mamini starši so kot Avstrijci že v času Marije Terezije prišli do Zemuna, nato so šli naprej v Rumo. Starši mojega očeta in moj oče so prišli iz Slovenije, iz kraja Željne pri Kočevju v rudarski kraj Vrdnik pri Rumi. To pomeni, da je moja domovina tam, kjer sem. Sicer bi bila po mami Avstrija, po očetu Slovenija.

Meni domovina pomeni kraj, kjer je moj dom, moja hišica. Tu ohranjam spomin na moje starše. Domovina so gore, gozdovi, reke, jezera, planine. Domovina je tam, kjer živijo moji otroci in moji vnuki in pravnuki, je tam, kjer so pokopani moji starši. Domovina so prijatelji, dobri ljudje. Domovina so vsi lepi dogodki, ki jih preživimo z družino.

In domovina je moje Društvo Slovencev Emona Ruma, kjer ohranjamo slovensko besedo, slovensko kulturo in tradicijo.

Marija Đukić DS Emona Ruma

DIPLOMANTKI IZ DS KREDARICA

ANDREA CVETINIĆ

Rojena 5. oktobra 1993 v Novem Sadu. Slovenka po dedku Antonu Žirovniku. Osnovno šolo "Petefi Šandor" v Novem Sadu je končala leta 2008. Srednjo tehniško šolo "Mileva Marić Einstein" v Novem Sadu pa 2012. Leta 2012 se je vpisala na Agronomsko fakulteto v Novem Sadu, smer krajinska arhitektura. Diplomsko inženirke krajinske arhitekture si je pridobila leta 2020. Po končani fakulteti je začela volontirati na Inštitutu za urbanizem Novi Sad. Govori srbski, slovenski, angleški jezik.

Pridobijeni strokovni naziv:

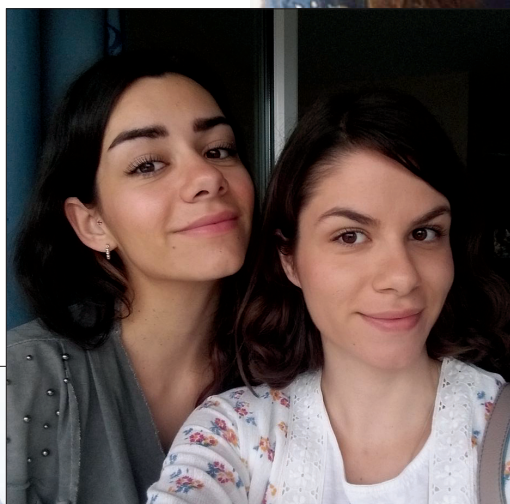
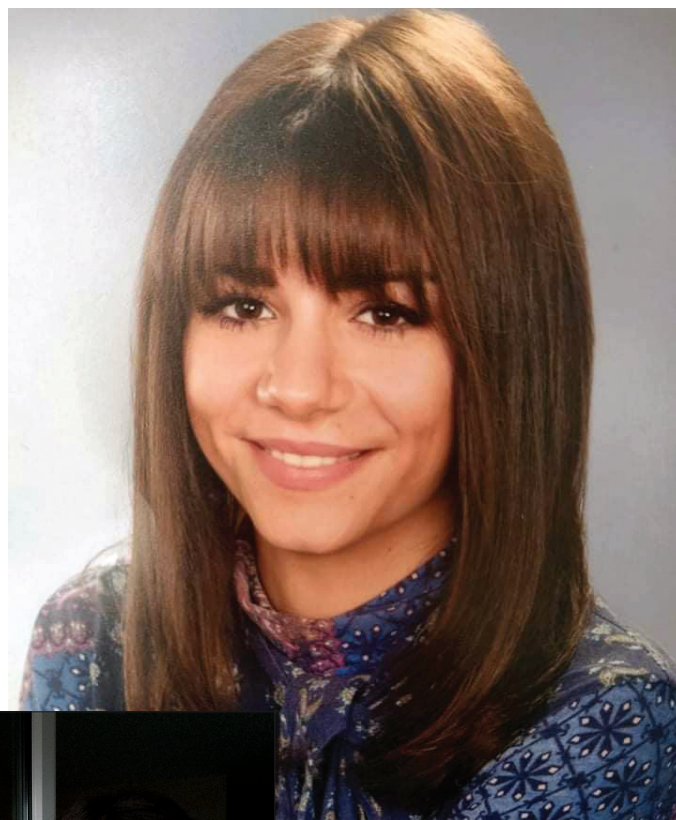
Inženirka krajinarske arhitekture

Študijski program: Krajinarstvo

Andrea: Štiri leta fakultete sem končala u Novem Sadu. Po diplomskem študiju v Novem Sadu sem začela volontirati na Inštitutu za urbanizem. Na žalost nisem imela možnosti študirati v Sloveniji, vendar bi se rada vpisala na podiplomski študij v Ljubljani. Slovensko govorim že od zgodnjega otroštva, ker sem aktivno obiskovala pouk slovenščine v DS Kredarica. Tudi, večkrat na leto sem šla k teti, stricu ter bratrančih v Grosuplje, kjer sem preživela najlepše dneve svojega otroštva. Slovenija ponuja odlične zaposlitvene možnosti v mojem poklicu, tako da razmišljam o življenju in zaposlitvi v prihodnosti.

SONJA CVETINIĆ

Rojena 3. oktobra 1995 v Novem Sad. Slovenka po dedku Antonu Žirovniku. Osnovno šolo "Ivo Lola Ribar" v Novem Sadu je končala leta 2010. Srednjo medicinsko šolo „7. april“ v Novem Sadu pa 2014. Leta 2014 se je vpisala na Višjo zdravstveno šolo poklicnega študija v Zemunu, smer radio-

loški višji tehnik. Diplomsko si je pridobila leta 2018. Po študiju se je zaposlila na Inštitutu za kardiovaskularne bolezni Sremska Kamenica.

Pridobijeni strokovni naziv:

Radiološka višja tehničarka

Študijski program: Radiologija

Sonja: Slovensko govorim že od zgodnjega otroštva, ker sam sva sestro Andreo veliko časa preživeli v Sloveniji pri teti, stricu ter bratrančih v Grosuplju, kjer sem preživela najlepše dneve svojega otroštva. Tudi doma v družini negujemo slovenski jezik in kulturo in aktivno spremljamo prireditve DS Kredarica. S sestro Andreo sva hodili tudi na pouk slovenščine v DS Kredarica. Imam resne načrte za selitev in zaposlitev v Sloveniji in zato delam na izboljšanju slovenskega jezika.

ZAKLJUČNA PRIREDITEV OB KONCU ŠOLSKEGA LETA 2020/21

Zaključna prireditev dopolnilnega pouka je potekala 16. junija 2021 v prostorih Kulturnega centra Novi Sad. Učenka Zdenka Maletin je povezovala program in pozdravila prisotne na zaključnem srečanju učencev dopolnilnega pouka slovenščine, na kateri so učiteljica in učenci s kulturnim programom počastili 30. obletnico samostojne Slovenije.

O pouku slovenščine v Društvu Slovencev Kredarica je govorila naša učiteljica Rut Zlobec, ki se je ozrla na celoletno šolsko obdobje z besedami: "Veseli smo, da je tudi v tem letu pouk od januarja do poletnih počitnic v glavnem potekal v živo. Z različnimi dejavnostmi pri pouku in ob njem smo počastili slovenske državne praznike: slovenski kulturni praznik (razpisali smo likovni natečaj S Prešernovim Povodnim možem od Beograda do Ljubljane in nazaj ter postvarjali ob pesmih Prešernovega nagrajenca Ferija Lainščka), dan žena (spoznavali smo življenje in delo prve slovenske pesnice in skladateljice Luize Pesjak), dan upora proti okupatorju, praznik dela, dan državnosti (zaključna prireditev z naslovom Slavimo s Slovenijo), običaje (pustovanje, velika noč – likovni natečaj, gregorjevo, jurjevanje, kresovanje, postavljanje mlaja...), obletnice (30. obletnica samostojne Slovenije, 60 let Bralne značke – v sodelovanju z DKD Svoboda Senovo smo prevedli 3 poslanice pesnika Marka Kravosa, 10. obletnica smrti pisateljice Kristine Brenk...), se pridružili tradicionalnim slovenskim prireditvam (npr. Vseslovensko petje s srci, svetovni dan čebel, teden ljubiteljske kulture...). Prav tako smo počastili mednarodni dan materne jezika, svetovni dan poezije – literarno srečanje na daljavo je organizirala mag. Barbara Hanuš, dan Zemlje, dan zmage nad fašizmom oz. dan Evrope...

Skrbeli smo za razvijanje kulture branja (Noč knjige oz. Beremo s Slovenijo – tridnevno srečanje mlajših učencev dop. pouka slovenščine iz Srbije v DS Emona Ruma, Bralna mavrica v sodelovanju s Knjižnico Brežice – za nagrado smo si ogledali odlično spletno predstavo Po Sloveniji s popotnikom Jako, Mega kviz, Poletavci – poletni bralci in Najpoletavci...).

Sodelovali smo v projektih slovenskih Unesco šol, zlasti z OŠ Maksa Pleteršnika Pišce, in drugih ustanov v Sloveniji (literarni – npr. prevodi pesmi, likovni prispevki – npr. ob razpisu Svetovnega slovenskega kongresa ob pravljici Štirje godci...). Po svojih močeh smo sodelovali tudi z OŠ Jurija Dalmatina Krško (januarja so nam poslali razredno glasilo s kuharskimi recepti), z dop. poukom srbskega jezika na Primorskem...

Posebej smo ponosni na sodelovanje v mednarodnem projektu Mostovi prijateljstva, ki ga vodi OŠ J. J. Zmaj Pančevo, in v katerem smo se s srečanjem na daljavo, z zapisom misli, ilustracijo, video posnetkom

in nastopom v KC Pančevo pridružili več kot 500 učencem iz Slovenije, Srbije, Hrvaške ter Bosne in Hercegovine.

Pouk je potekal v osmih skupinah ob ponedeljkih od 16.30 do 21. ure, ob petkih od 17. do 21. ure. Vsaka skupina je imela pouk 1-krat na teden po 45 ali 60 minut.

V tem šolskem letu si je v DS Kredarica Novi Sad potrdila o obiskovanju pouka prislužilo 59 učencev, starih od 5 do 75 let. Čestitke vsem!

Hvala vsem učencem, staršem otrok in najstnikov ter vodstvu DS Kredarica – Đorđu Veselinovu in Elzi Ajdukovič”.

Pouk strokovno podpira Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport (<https://www.zrss.si/sticisce/>), finančno pa Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Vabljeni k spremljanju informacij na Fb: Pouk Rut in <http://pouksrbija.simplesite.com/>

Število učencev 2020/21:

Otroci do 12 let: 13 učencev

Najstniki od 13 do 18 let: 15 učencev

Začetniki od sept. 2019: 8 učencev

Začetniki od sept. 2020: 6 učencev

Nadaljevalci: 8 učencev

Izpopolnjevalci: 9 učencev

Skupaj: 59 učencev.

V nadaljevanju programa se je vsaka skupina predstavila na svoj način.

Prvi so bili na vrsti začetniki iz ponedeljkove skupine, ki so povedali nekaj o sebi in svojih vezeh s Slovenijo. Začetniki iz petkove skupine so se predstavili drugi, oni so prebrali pesmi, ki so jih sestavili iz verzov slovenskih domoljubnih popevk. Tudi nadaljevalci so recitali in podarili publiko in Sloveniji domoljubne verze. V imenu skupine izpopolnjevalcev je s svojo avtorsko pesmijo prevedeno v slovenski jezik nastopala Marija Lovrić. Tudi najstniki in otroci so nas popeljali v domovino ob knjigi Barbare Hanuš Križkraž, Slovenijo spoznaš in nas razveselili z veselo pesmico. Po razigrani pesmici so vsi učenci za zaključek prejeli potrdila o obiskovanju pouka in se skupaj fotografirali.

Besedilo: **Rut Zlobec**
Foto: **Đorđe Veselinov**

Društvo se za vsestransko podporo zahvaljuje častnemu predsedniku društva Ivanu Zavrtaniku z družino, družini Veselinov, Kekić, Veriš, Maletin, Ajduković, Juršič-Huzjan, Mariji Lovrić in vsem drugim članom društva, učencem dopolnilnega pouka, pevcem obih pevskih skupin in članom ansambla, učiteljici Rut Zlobec, Uradu Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, Združenju slovenska izseljenska matica v Sloveniji, Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport ter Zavodu za šolstvo Republike Slovenije, in v Srbiji, Veleposlaništvu Republike Slovenije v Beogradu in častnemu konzulu Republike Slovenije v Vojvodini Rajku Mariću, metropolitu msgr. Stanislavu Hočvarju, Nacionalnemu svetu slovenske nacionalne manjšine v Srbiji, Pokrajinski Vladi in Pokrajinskemu sekretariatu za izobraževanje, predpise, upravo in nacionalne manjšine – nacionalne skupnosti in Pokrajinskemu sekretariatu za kulturo, javno obveščanje ter odnose z verskimi skupnostmi Izvršnega sveta Avtonomne pokrajine Vojvodine, Mestni upravi Novi Sad, Mestnemu odboru za kulturo, Kulturnemu centru Novi Sad, Židovski občini, Baletni šoli in Glasbeni mladini Novega Sada, Mestni knjižnici Novi Sad in drugim.

Bilten "Kredarica". Izhaja tromesečno. Uredniški odbor:
 Marija Lovrić – urednica, člani Elza Ajduković, Nevena Belić, Jasmina Veselinov, Nina Stanimirov-Veriš in Đorđe Veselinov – tehnični urednik. Aleksandar Jovanović – priprava za tisk.
 Tisk: Simbol – Petrovaradin. Naklada: 300 izvodov. Izvod brezplačen. Naslov uredništva: Društvo Slovencev "Kredarica", 21000 Novi Sad, Trg slobode 3. Telefon 021/427-106. E-mail: pisarna@kredarica.org. Rešenjem Sekretariata za informiranje št. 105/651-00104/2002-01 od 19. novembra 2002. Bilten "Kredarica" vpisan v Register sredstev informiranja. Izhajanje te številke je omogočil Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu in Pokrajinski sekretariat za izobraževanje, predpise, upravo in nacionalne manjšine – nacionalne skupnosti.

CIP-Katalogizacija u publikaciji
 Biblioteka Matice srpske, Novi Sad

061.237 (497.113 Novi Sad)

KREDARICA: bilten Društva Slovencev v Novem Sadu / urednica Marija Lovrić.- Let.1, št.1(marec 2001)-Novi Sad : Društvo Slovencev "Kredarica", 2001 - Ilustr. ; 30 cm

Tromesečno

COBISS.SR-ID 223277807

ISSN 1821-1070

PRAZNOVALI SMO 10. OBLETNICO OBSTOJA DRUŠTVA SLOVENCEV "KREDARICA" V NOVEM SADU

DOSEDAJNI PREDSEDNIKI DRUŠTVA SLOVENCEV "KREDARICA" ZA SPECIJALNEGA SVETOVALCA

Letnik 19. št. 21
 Leta 2002. Društvo Slovencev "Kredarica" v Novem Sadu je imelo za posebnega svetovalka dr. Elzo Ajduković, dr. Jasmino Veselinov, dr. Nino Stanimirov-Veriš in dr. Đorđa Veselinov.

ČLENJE SLOVENSKEGA JEZIKA v predstavi Anđelke Anđelić iz Beograda, dr. Elza Ajduković, dr. Jasmina Veselinov, dr. Nino Stanimirov-Veriš in dr. Đorđe Veselinov.

25. OBLJETNICA IV. DNEV GOSPODARSTVA MOJA DO